

ELECTRO-INWEST

inż. Stanisław Sowiński

ul. Reymonta5, 56-200 Góra

tel. 0 601 97 67 75, e-mail: eib_sowa@poczta.fm

NIP 699-130-60-50, REGON 410372610

PROJEKT BUDOWLANY

Obiekt	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Luboszycach
Adres obiektu	56-209 Luboszyce dz. nr 297 obręb Luboszyce
Inwestor	Gmina Jemielno Jemielno 81, 56-209 Jemielno
Stadium	Projekt budowlano-wykonawczy
Branża	Instalacje elektryczne

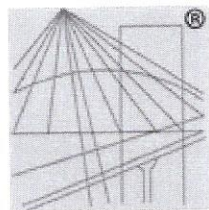
Projektant:
inż. Stanisław Sowiński

Stanisław Sowiński
inżynier elektryk
upr. do kier. i projekt. inst. elektr.
Nr ewid. upr. 507/83/Lo, 600/84/Lo
oraz sieci elektrycznych 1320/89/Lo
bez ograniczeń
DOS/IE/0828/01

Wyżej podpisany projektant oświadcza stosownie do postanowień art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r – Prawo budowlane (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 1409) zgodnie z art. 20 ust.4 tej ustawy, że niniejszy projekt sporządzono zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

listopad 2017 r

Egz. 5

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:

DOŚ-VC3-SYC-M2K *

Pan Stanisław Sowiński o numerze ewidencyjnym DOŚ/IE/0828/01

adres zamieszkania ul. Reymonta 5, 56-200 Góra

jest członkiem Dolnośląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Niniejsze zaświadczenie jest ważne od 2017-01-01 do 2017-12-31.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2016-12-16 roku przez:

Rainer Bulla, Zastępca Przewodniczącego Rady Dolnośląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

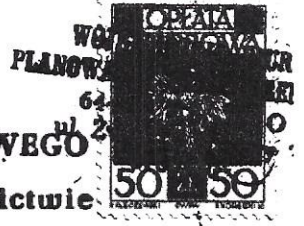
(Zgodnie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2001 Nr 130 poz. 1450) dane w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi.)

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

URZĄD WOJEWÓDZKI
(pieczęć)
w Lesznie

Nr ewid. 600/84/Lo

Leszno, dnia 2.05. 1984 r.

**DECYZJA O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO
do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie**

Na podstawie § 2 ust. 1 pkt. 1 ----- i § 13 ust. 1 pkt. 4 lit. d
rozporządzenie Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r.
w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8, poz. 46) stwierdza
się, że: Obywatel(ka) STANISŁAW SOWIŃSKI
(imię i nazwisko)

inżynier elektryk
(tytuł naukowy - zawodowy)

urodzony(a) dnia 13 lutego 1950 r. w Wołowie

posiada przygotowanie zawodowe upoważniające do wykonywania samodzielnych funkcji
projektanta
(rodzaj funkcji)

w specjalności instalacyjno - inżynieryjnej
(rodzaj specjalności techniczno-budowlanej)

w zakresie instalacji elektrycznych
(specjalizacja zawodowa)

II. SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA:

I. Strona tytułowa

II. Spis zawartości opracowania

III. Opis techniczny – część ogólna

1. Podstawa opracowania

2. Zakres opracowania

IV. Opis techniczny – część szczegółowa

1. Zasilanie

2. Rozdzielnice

3. Instalacje

4. Oświetlenie

4.1 Oświetlenie podstawowe

4.2 Oświetlenie awaryjne

5. Ochrona odgromowa i uziemień

6. Ochrona przeciwpożarowa

7. Ochrona przeciwprzepięciowa

8. Ochrona przeciwporażeniowa

9.1 Ochrona podstawowa

9.2 Ochrona dodatkowa

10.1 Bilans mocy, wnioski

10.2 Obliczenia oświetlenia

11. Uwagi końcowe

V. Informacje dla opracowania planu BIOZ

VI. Zestawienie rysunków

nr 1 Plan sytuacyjny

nr 2 Instalacje oświetlenia

nr 3 Instalacje gniazd wtykowych

nr 4 Schemat rozdzielnicy RG

nr 5 Schemat rozdzielnicy TS

nr 6 Schemat rozdzielnicy TSC

III. OPIS TECHNICZNY – część ogólna

1. Podstawa opracowania

- Uzgodnienia z Inwestorem,
- Obowiązujące przepisy i normy,
- Projekty branżowe.

2. Zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany branży elektrycznej, który ma na celu stworzenie podstaw do wykonania i kosztorysowania instalacji przy zadaniu „Przebudowa świetlicy wiejskiej w Luboszytach, 56-209 Luboszyce, dz. nr 297 obręb Luboszyce
W szczególności zostanie opisany następujący zakres prac:

- zasilanie,
- instalacje siły,
- instalacje oświetlenia,
- instalacje gniazd jednofazowych.
- instalacje uziemienia.

IV. OPIS TECHNICZNY – część szczegółowa

1. Zasilanie

Obiekt zasilany jest z istniejącego złącza ZK3 znajdującego się w elewacji budynku, od strony wejścia do remizy strażackiej. W obiekcie zabudowane są trzy liczniki energii elektrycznej dostawcy energii elektrycznej. Projektuje się zabudowanie w miejsce tego złącza, nowego złącza kablowo-pomiarowego ZK1-1P z zamontowanym jednym licznikiem energii elektrycznej dostawcy energii. Złącze należy uziemić. Rezystancja uziemienia winna spełniać warunek: $R \leq 10 \Omega$. Obok projektowanego złącza zabudowany zostanie wyłącznik przeciwpożarowy prądu w postaci wyłącznika z cewką wybijakową, umożliwiający wyłączenie zasilania całego budynku w razie potrzeby. Wyłącznik p-poż sterowany będzie poprzez przewód HDGs 2*2,5 mm² przyciskiem p-poż, zamontowanym przy wejściu głównym do budynku. Z projektowanego złącza ZK1-1P należy wyprowadzić linię zasilającą YDY 5*10 mm² w RB p/t i wprowadzić ją do projektowanej rozdzielni RG budynku. W rozdzielni RG należy zamontować na szynie TH legalizowane liczniki rozliczeniowe energii elektrycznej: 1 fazowy dla biblioteki i 3 fazowy dla świetlicy. Należy również zamontować, w miejsce zdemontowanego, legalizowany 3 fazowy. Połączenia wykonać według schematu jednobiegunowego.

2. Rozdzielnice

Projektuje się następujące rozdzielnice:

- rozdzielnica RG (rozdzielnica główna) – wnątkową o stopniu ochrony minimum IPx3,
- Rozdzielnia TS – wnątkową o stopniu ochrony minimum IPx3 ,
- Rozdzielnia TSC – wnątkową o stopniu ochrony minimum IPx3.

W budynku zamontowane są na zapleczu kuchni rozdzielnie TK i TK1. Rozdzielnie pozostawia się bez zmian. Należy je opisać i wydzielić punkt PE.

W rozdzielni RG projektuje się ochronę przeciwprzepięciową.

Rozdzielnice wykonać w oparciu o obudowy np. LEGRAND lub równoważne. Obwody należy wyprowadzać z rozdzielnic przez listwę zaciskową. W rozdzielnicach zostawić 30% rezerwy miejsca.

3. Instalacje

Instalację wykonać jako podtynkową o stopniu ochrony min. IP20 i IP44 w pomieszczeniach typu kuchnia i WC. Zejścia do osprzętu wykonać w tynku lub w rurkach. Stosować przewody o izolacji 750V. Szczegółowe przekroje przewodów na schemacie ideowym rozdzielnic. Łączniki montować na wysokości 130 cm od posadzki. Gniazda montować na wysokości 30 cm, w toaletach, gniazda należy montować na wysokości 110 cm.

4. Oświetlenie

W obiekcie będą wykonane następujące rodzaje oświetlenia:

- podstawowe,
- awaryjne i ewakuacyjne,
- zewnętrzne,

4.1 Oświetlenie podstawowe

Natężenia oświetlenia dla poszczególnych pomieszczeń są dostosowane do wymagań PN-EN 12464-1 oraz zaleceń inwestora i wynoszą:

- świetlica 300 lx
- korytarz 100 lx

Załączanie oświetlenia realizowane będzie za pomocą łączników miejscowych, na sali z rozdzielni TS, natomiast na korytarzu za pomocą wyłączników schodowych. Szczegółowe typy i moce opraw na planie parteru.

4.2 Oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne

Część opraw, wskazanych na rysunkach, montować należy jako dwufunkcyjne z modułem awaryjnym załączane automatycznie po zaniku napięcia. Dodatkowo zamontować oprawy ewakuacyjne nad drzwiami wskazanymi na rysunkach instalacji, wskazujące kierunek ewakuacji. Oświetlenie awaryjne ma za zadanie oświetlić wyjście i drogi ewakuacyjne w razie zaniku napięcia, minimalne natężenie oświetlenia na drogach ewakuacyjnych wynosi 0,5 lux. Oprawy awaryjne oznaczyć żółtym paskiem. Awaryjny czas świecenia wynosi minimum 2 godz.

4.3 Oświetlenie zewnętrzne

Z rozdzielnicy TS należy wyprowadzić linie oświetlenia, z poprzez które należy zasilić projektowane oprawy zewnętrzne. Zastosowano oprawy „wandalo odporne”.

Ochrona odgromowa i uziemiająca

W projektowanym budynku zamontowana jest instalacja odgromowa. Należy zdemontować przewód zasilający syrenę alarmową ze zwodu pionowego instalacji odgromowej nad remizą strażacką i ułożyć go na ścianie, w rurce odpornej na promieniowanie UV.

Uziemienie należy połączyć z punktem PEN w złączu kablowym.

7. Ochrona przeciwpożarowa

Projektuje się montaż wyłącznika przeciwpożarowego prądu w postaci wyłącznika z cewką wybijakową, zamontowanego przy złączu kablowo-pomiarowym ZK1-1P, umożliwiający wyłączenie zasilania całego budynku w razie potrzeby. Wyłącznik p-poż sterowany będzie poprzez przewód HDGs 2*2,5 mm² przyciskiem p-poż, zamontowanym przy wejściu głównym do budynku. Wszystkie otwory służące do wprowadzania kabli do budynku należy uszczelnić w sposób uniemożliwiający przenikanie wody do wnętrza budynku. Przy przejściach kabli i przewodów przez strefy pożarowe należy je zabezpieczyć specjalistycznymi grodziami ogniowymi.

8. Ochrona przeciwprzepięciowa

W rozdzielnicy RG zastosować należy odgromniki np. DEHNGuard lub równoważne. Odgromnik ma za zadanie ochronę urządzeń przed przepięciami wywołanymi wyładowaniami atmosferycznymi jak również przepięciami łączeniowymi i zwarciovymi.

9. Ochrona przeciwporażeniowa

Sieć nN pracuje z uziemionym punktem zerowym transformatorów w systemie TN-C-S.
Instalacja odbiorcza w systemie TN-S.

9.1 Ochrona podstawowa

Ochrona przed dotykiem bezpośrednim zostanie zrealizowana przez odpowiedni dla poszczególnych pomieszczeń stopień IP.

9.2 Ochrona dodatkowa

Ochrona dodatkowa przed dotykiem pośrednim zapewniona zostanie poprzez zastosowanie samoczynnego wyłączenia zasilania wyłącznikami i bezpiecznikami w czasie 5s w obwodach rozdzielczych i 0.4s, 0.2s w pozostałych. Dla prawidłowego zrealizowania samoczynnego wyłączenia należy:

- wszystkie części przewodzące dostępne instalacji przyłączyć do uziemionego przewodu ochronnego PE,
- wszędzie, gdzie to możliwe przewody ochronne PE uziemić,
- przewód neutralny N traktować jako izolowany tak jak przewody fazowe,
- miejsce rozdziału PEN na PE i N należy uziemić,

Skuteczność ochrony przeciwporażeniowej sprawdzić pomiarami.

10.1 Bilans mocy, wnioski

Moc zainstalowana w obiekcie wynosi:

$$\Sigma P_i = 11,0 + 11,0 + 4,0 = 26 \text{ kW}$$

Pozostawia się taką moc w celu zmiany umowy na dostawę energii elektrycznej o zmianę której, wystąpi Inwestor.

Wnioski i uwagi:

- Szybkie wyłączenie jest zachowane ($I_z > I_w$).
- Obliczenia sprawdzające wykonano dla linii zasilających i odbiorników w najgorszych warunkach.
- Szczegółowe obliczenia do wglądu w siedzibie projektanta.

10.2 Obliczenia natężenia oświetlenia

Obliczenia oświetlenia wykonano przy pomocy programu komputerowego DIALUX.

11. Uwagi końcowe

- Na podstawie art.21a ust.2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r – Prawo-Budowlane i Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27.08.2002 nr 1256 należy opracować plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia tzw. plan BIOZ.
- Prace wykonać zgodnie z projektem i PN-IEC oraz stosować wyroby i rozwiązania dopuszczone do stosowania w budownictwie.

inżynier elektryk
upr. do kier. i projekt. inst. elektr.
Nr ewid. upr. 507/83/Lo 600/84/Lo
oraz sieci elektrycznych 1320/89/Lo
(podpis projektanta)

V. INFORMACJE DLA OPRACOWANIA PLANU BIOZ

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów:

- Wymiana złącza kablowego,
- rozproszanie tras kablowych w obiekcie,
- montaż instalacji wewnętrznej siły, oświetlenia,
- wykonanie pomiarów kontrolnych i załączenie napięcia w obiekcie.

2. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas wystąpienia:

- zagrożenie porażenia prądem elektrycznym przy odłączaniu i załączaniu napięcia;
- zagrożenia przy rozładunku bębna z kablem,
- zagrożenia przy rozwijaniu kabla z bębna,
- zagrożenie potrącenia przez pojazdy związane z ruchem drogowym;
- zagrożenie przy robotach ziemnych i niezabudowanych otworach;
- zagrożenie przy robotach wysokościowych.

3. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PRACY PRZY URZĄDZENIACH ELEKTROENERGETYCZNYCH:

Pracownicy wykonujący prace przy urządzeniach elektroenergetycznych muszą posiadać odpowiednie świadectwa kwalifikacyjne i powinni być przeszkoleni w zakresie ratowania osób porażonych prądem elektrycznym.

Prace przy urządzeniach elektrycznych wykonywać **po wyłączeniu spod napięcia** zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych;

ROBOTY ZIEMNE:

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy zapoznać z projektem technicznym i trasami sieci i urządzeń podziemnych. Należy je oznakować na terenie prowadzonych robót oraz określić ich bezpieczną odległość od wykopu w poziomie i pionie. Przy braku rozeznania, co do uzbrojenia terenu wykopy o głębokości większej niż 0.4m prowadzić ręcznie. W przypadku odkrycia jakichkolwiek przewodów instalacyjnych, należy bezzwłocznie przerwać roboty do czasu ustalenia pochodzenia tych instalacji i określenia, czy i w jaki sposób możliwe jest w tym miejscu dalsze bezpieczne prowadzenie prac. Wykopy w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy robotach należy zabezpieczyć przed przypadkowym wpadnięciem osób postronnych. Załadunek i wyładunek bębnow z kablami może dokonywany wyłącznie przy użyciu dźwigu albo ramp pochylni. Zabrania się wyładunku przez zrzucanie ich z samochodu lub ramp. Bęben z kablami należy ustawić na stojakach kablowych na gruncie twardym i równym. Oś bębna wypoziomować. Hamowanie obrotów bębna za pomocą deski metodą dźwigni.

BEZPIECZEŃSTWA PRACY PRZY STOSOWANIU SPRZĘTU CIĘŻKIEGO:

Dźwigi samojezdne

Ze względu na niebezpieczeństwo porażenia prądem elektrycznym zabrania się ustawiania dźwigu pod przewodami linii energetycznych i wykonywania pracy w tych warunkach. Zabrania się przebywania osobom podczas pracy dźwigu w zasięgu działania jego ramienia. Kierownik budowy ma obowiązek

zapewnić operatorowi bezpieczne warunki pracy. Operator ma prawo odmówić wykonania polecenia, jeżeli nie może wykonać pracy w sposób zapewniający jemu i osobom zatrudnionym lub postronnym pełnego bezpieczeństwa.

Koparki

Przy wykonywaniu wykopów koparką należy uzyskać zgodę inwestora i sprawdzić czy na trasie znajdują się sieci i urządzenia podziemne. Koparkę może obsługiwać jedynie pracownik posiadający odpowiednie uprawnienia. W zasięgu działania koparki zabrania się przebywania brygadzie kablowej i osobom postronnym.

PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PRZY PRACACH NA WYSOKOŚCIACH:

Prace na wysokości mogą być wykonywane tylko przy zastosowaniu odpowiednich urządzeń (rusztowania, pomosty, podnośniki) lub innych właściwych przy tego rodzaju pracach ochron, zabezpieczeń oraz drabin przystawnych i rozstawnych, słupolazów i szelek bezpieczeństwa.

Zabrania się wykonywania prac na wysokościach na otwartej przestrzeni w czasie silnych wiatrów, ulewnych deszczów, oblodzeń i w nocy.

Pracownicy pracujący na wysokościach oraz pracownicy z nimi współpracujący znajdujący się na niższych poziomach mają obowiązek używania hełmów ochronnych. Przy organizowaniu pracy na wysokościach należy zwrócić szczególną uwagę na to, by stanowiska nie znajdowały się w bezpośredniej bliskości urządzeń elektrycznych będących pod napięciem, albo nie były narażone na potrącenia przez środki transportowe (np. wózki elektryczne) lub inne.

Przy pracach na dachach należy stosować szelki bezpieczeństwa i liny asekuracyjne, przywiązując je do odpowiednio wytrzymałych części budynku. Gdy prace są prowadzone nad oszklonymi częściami dachu lub świetlikami, wówczas należy je przykryć odpowiednio długimi i grubymi deskami.

Do prac nad maszynami lub mechanizmami w ruchu należy zastosować specjalne rusztowania.

Na terenie wokół rusztowania należy określić i oznakować strefy niebezpieczeństwa o promieniu nie mniejszym niż 10% wysokości, z której mogą spadać materiały, lecz nie mniejszym niż 6m. Pomosty drewniane rusztowań powinny mieć szerokość nie mniejszą niż 1m, i powinny być wykonane z desek o grubości co najmniej 0,05m. Odstępy między deskami pomostu nie powinny być większe niż 0,01m. Rusztowanie powinno mieć dwie podpory zamocowane do pomostu. Na wysokości powyżej 1,0m pomost powinien być wyposażony w barierę o wysokości 1,1m, przy czym deska na dole bariery powinna mieć szerokość 0,15m. Zabrania się stania i przechodzenia pod miejscem pracy monterów na rusztowaniach lub drabinach. Nie wolno też przebywać pod unoszonymi przedmiotami. W czasie wykonywania prac na wysokościach jeden z pracowników powinien znajdować się na ziemi wyposażony w sprzęt i środki umożliwiające szybkie udzielenie pierwszej pomocy.

UWAGI:

- używać materiały dopuszczone do stosowania w budownictwie;
- Instalację wewnętrzną wykonać zgodnie z projektem, normą wieloarkusową PN – IEC 60 364 i rozporządzeniem ministra infrastruktury (Dz. U. z 2002r Nr 75 poz 690) „ w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie” oraz obowiązującymi przepisami.

4. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń:

- drogi dojazdowe powinny być przejezdne, zabrania się składowania na nich,
- materiałów budowlanych, gromadzenia sprzętu itp.,
- na placu budowy w widocznym miejscu powinien znajdować się sprzęt p.poż.,
- umieszczenie we wszelkich, widocznych miejscach, tablic ostrzegawczo-informacyjnych.

~~Stanisław Sowiński
inżynier elektryk
upr. do kier. i projekt. inst. elektr.
Nr ewid. upr. 507/85/10, 600/84/Lo
oraz sieci elektr. z napięciem 1420/89 d.o.
ograniczeń
0828/01~~

.....
(podpis projektanta)